CATALUNYA SOCIAL

Any IV. Núm. 156 | 15 cèntims | 26 d'abril 1924

PUBLICACIÓ SETMANAL | REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CAMEROS, 3 (Passatge Orfeó Català) BARCELONA | APARTAT 273 TELÉFON 1114

— Què li sembla, senyor Josep, que tindrà èxit el nou partit?
— Es d'una gran oportunitat.
— Ja ho pot ben dir, senyor Bonifaci. Tots els homes nous tenim de col·laborar-hi.

El catolicisme ha d'influir en tots els estaments

Havem dit mantes vegades, d'aquestes planes estant, que nosaltres actuem i actuarem sempre allunyats de tot partidisme. No tindrem mai la pretensió de penetrar dins la cleda dels partits polítics. Sota de la nostra bandera caben tots el homes pensin com pensin en matèria opinable mentre acceptin l'ideari catòlic. Alguns elements perquè nosaltres no actuem tal com ells voldrien ens titllen de partidistes, però malgrat llurs blasmes no sortirem de la nostra neutralitat en matèria política. Volen que siguem neutrals però per ells la neutralitat consisteix a acceptar incondicionalment el seu ideari. Mai ni uns ni altres no aconseguiran plegar les ales del nostre pensament ni posar sordina a la nostra ploma.

Anem, doncs, amb tota llibertat i sense eufemismes, a fer algunes consideracions sobre el flamant partit que s'acaba de crear.

Dissortadament, dins del camp catòlic no regna la unitat que seria de desitjar i, per tant, seria altament sensible que el nou partit originés una nova dispersió de forces.

En aquest moment els catòlics havem d'obrar amb una gran serenitat. Podem, naturalment, incorporar-nos a aquells partits que estiguin més d'acord amb la nostra ideologia i el nostre temperament, però sense comprometre els interessos catòlics.

Seria lamentable que alguns sectors catòlics combatessin aquells que no creuen en l'oportunitat del nou partit i que s'hi incorporessin desplegant la bandera del catolicisme. Aquest seria un error funestíssim.

Havem de reconèixer que els catòlics poden actuar dins del nou partit si creuen en la seva eficàcia, però havem de reconèixer també que poden restar al marge de la nova organització si opinen el contrari.

No invoquem, doncs, el nom catòlic per a defensar coses purament humanes i transitòriès.

Pensem, catòlics, que passen els partits i es desfan les organitzacions polítiques i que resta el catolicisme. Per tant, cal no supeditar les coses passatgeres i transitòries a les eternes. Que mai no puguin dir els enemics de la nostra espiritualitat que el catolicisme va posar la seva força i la seva influència al servei d'un partit polític integrat per elements heterogenis que defensen coses opinables.

La tàctica dels directors de les forces catòliques dels pobles on predominen els sectaris, consisteix a mantenir-les allunyades de tot allò que pugui fer minvar el seu prestigi i la seva llibertat.

A Alemanya hi ha hagut una transformació radical i no obstant els catòlics són tan prestigiosos com abans. S'ha esfondrat un món i de les runes n'ha sorgit un altre, però els elements catòlics, com que es mantenien respectuosos però allunyats dels que governaven, segueixen mantenint-se ferms en les seves posicions.

El mal més greu és voler fer creure que són una mateixa cosa els catòlics i els de dalt, i que no són bons els que no creuen amb el règim imperant. Els catòlics poden defensar qualsevol forma de govern, sempre que no sigui contrària als principis cristians, car l'Església respecta tots els poders legalment constituïts.

Si els catòlics saben servar la seva llibertat i la seva independència espiritual, encara que caigui el règim imperant no perden el seu prestigi ni la seva força social. En canvi, quan s'uneixen amb els de dalt i aquests cauen, ells rodolen també per terra. Prenem exemple de França. L'Església francesa estava vinculada amb la monarquia, i quan es va esfondrar aquesta s'esfrondrà també aquella.

Havem de procurar que el catolicisme arribi a tots els estaments. Els obrers, la classe mitja i la classe alta han de conviure germanívolament dins dels catolicisme.

El catolicisme no és per a ús exclusiu d'una casta ni és privatiu d'un estament determinat. El catolicisme ha d'arribar a l'entranya viva del poble. No és una flor d'estufa o de saló, sinó una flor exuberant que s'obre i es descabdella sota la blavor puríssima del cel.

Aquells, doncs, que volen acaparar-lo li fan un flac servei. Preferiríem mil vegades

anar a captar de porta en porta per aconseguir el sostenimènt de l'Església, que no pas viure folgadament i tenir l'esperit encadenat. Abans de tot hem de reclamar la independència del nostre esperit. L'Església ha de poder actuar lliure sense lligams de cap mena. Aquells que lliguen les mans d'un Prelat perquè no pugui actuar tal com ell voldria, són enemics de l'Església.

Actuem, doncs, allí on vulguem i defensem l'ideal que més ens plagui, però no fem servir el catolicisme de cobertora.

Passaran les lluites humanes, però el catolicisme no passarà.

UN SOMNI DE PASQUA...

Fa anys i anys que treballem en el camp social catòlic. Ja en comencem a ésser un xic vells i tot.

I en tot aquest temps hem vist un seguit de caigudes formidables, de mutacions de plans i orientacions, de tasques inútils i fins perjudicials i una munió d'obres i d'iniciatives quasi bé estèrils. És clar que al costat d'això també hem tingut èxits, moltes illusions realitzades, notes d'optimisme sà i consolador. Però, per què no confessar que han estat els menys?

I sempre, sempre, hem somniat el mateix, hem bastit en la nostra imaginació el mateix ideal; l'edifici monumental catòlico-social on s'apleguessin un conjunt d'obres, autònomes i fins independents entre si, però lligades per un mateix ideal, pel desig d'una mateixa actuació.

Però tot s'ha esvaït com el fum.

* * *

L'altre dia, diada de Pasqua de Resurrecció, en caure la tarda en aquella hora d'ombres moradenques, de besllums simpàtics, ens trobàvem un xic ajaçats en la vessant de les muntanyes de Vallvidrera. I en estendre l'esguard sobre la ciutat cantada per Verdaguer i Aribau, topàrem amb un estol de casals moderns, ferms i artístics, on rumbejaven pedres i fustes bellament tallades. I sentírem en la nostra ànima el desig de convertir aquells palaus en una casa on, rublertes d'ideals socials, estiguessin compreses moltes institucions, molts homes, molta joventut d'ànima ben cristiana i moderna.

I com un brogit d'abelles sentíem sonar els noms d'"Acció Popular", "Joventut Social", "Joventut Catòlica" renovellada, "Federació catalana d'Estudiants catòlics", "Patronat social, Museu social i Revista Social", de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, una CATALUNYA SOCIAL engrandida i perfeccionada; tot això en un mateix esperit, amb un sol esguard social, amarat tot de cristianisme i ajudat per una joventut propagandista que no deixés llogaret de la nostra terra sense el raig de sol de les seves propagandes.

* * *

Caigué definitivament la tarda i ja aquella lluna plena de la Pasqua, amb sa cara sempiternament enfarinada i riallera, començà a mirar-nos amb un somriure simpàtic.

Deixàrem el lloc des del qual haviem contemplat un dels més bells capvespres mediterranis, i baixàrem lentament la muntanya. I el somni seguia turmentant-nos.

Somni, somni... Per què somni? Qui ens diu a nosaltres que tot això no comença ja a ésser una realitat amb "Acció Popular" i "Joventut Social" engrandides i més coratjoses que mai; amb els estudiants catòlics agrupats en nombre de més de vuit cents; amb "Joventut Catòlica" renovellada; amb el Museu Social constituint-se seriosament com mai; amb "Revista Social" a punt d'eixir novament a la vida de les lletres; amb una CATALUNYA SOCIAL que pot ésser gran i formosa dins d'un mes; amb una secció de propagandistes les primeres armes dels quals han brillat al sol públic durant la ja passada Quaresma; tot en una instal·lació magnificent i esplèndida, exuberant de vida, plena de joventut...?

Per què somni i no realitat?

Sí, sí, realitat; i no pas a llarg termini...

GASTON GERARD

MONTSERRAT [1]

El Montserrat és el miracle català. Es allò nostre que no té igual i que sembla fora de les lleis de la natura.

Ben cert que el gran miracle és la natura mateixa; però l'home encara és massa nin per adonar-se'n. El Fill de Déu el revelà aquest gran miracle, quan va dir que el pa i el vi, coses tan naturals, eren el seu cos i la seva sang; mes amb tot i això, el que féu que les gentades li anessin darrera, foren els miracles demultiplicar els pans i els peixos, de fer tornar l'aigua en vi, de curar els coixos i els tulits i de ressuscitar els morts.

I nosaltres som encara aquelles gentades mateixes. Prou veiem viure els animals, germinar les plantes i l'alta ondulació de les muntanyes; però en tot això no hi sabem veure encara miracle: als nostres ulls infantils els cal, per a meravellar-se, contemplar alguna vida extraordinària; una planta que neixi, floreixi i fruiti en un sol dia; una muntanya que sembli alguna altra cosa que una muntanya.

I així és el Montserrat: que de lluny us semblarà de vegades un núvol blavós de retalls fantàstics; i, segons per on us hi acosteu, s'avança enfora com un castell de gegants amb centenars de torres, però així que hi sou al peu, s'aixeca eixamplant-se i llançant cap al cel ses agulles envelades per la boira que corre com fum d'encens entre mig d'elles, i llavors el Montserrat, més que tota altra cosa, és un altar, és un temple.

I jo crec que aquesta és la seva més profunda essència, perquè mai m'he sentit a mi mateix com un home en una muntanya, sinó sempre com un home a dins d'un temple. Un temple obret al cel i a la dolça estesa dels camps i de les altres terres als seus peus, i del riu que les travessa, i a les serres nues llunyanes, i al mar que s'endevina darrera el caient dels horitzons a l'altra banda; un temple obert, certament, a tota la bellesa del món; però sempre un temple.

I en sos camins i dreceres i en els closos de ses penyes que semblen pilastres, i en ses ermites penjades sobre els abims silenciosos, la sensació del temple és sempre el que us domina. Podeu imaginar aquesta muntanya sense una divinitat en son si per a adorar-la, sense alguna consagració religiosa? Podeu imaginar-la poblada només de cases de pagès, animada sols per les feines del camp, creuada per camins on s'hi mogui tan sols el tràfec de les collites i el pas dels ramats? No; no podreu pas. Les processons dels romeus vos apareixeran, cantant, tot ascendint per aquells camins; la piadosa alegria de la prometença familiar florirà en el descans a l'ombra de cada arbre; vos caldrà la forma d'una ermita en els replans més alts entre les penyes, i tot se us orientarà envers la llum d'un santuari.

I la divinitat d'aquest santuari serà dona, perquè tota aquesta muntanya té un no sé què de femení. La seva grandiositat imposa, però no aterra; la forma i agrupació de les penyes semblen divines fantasies de dona, i en tota ella hi regna una certa gràcia femenina. Res d'arbres gegantins, ni boscos obscurs, ni torrents bramaires, ni flors molt grosses d'aroma que embriagui, ni àguiles travessant l'espai, ni bèsties feres; sinó allí el boix humil que fa petites tanques, i herbetes aromàtiques, i flors menudes, i fonts que són un filet d'aigua que canta temerosa i pura, i ocells lleugers d'un refilet molt fi. No és la selva, és el jardí. És el jardí en el temple, i el temple és de la Verge.

És pot dir que així que la muntanya existí, la Verge hi era. No és estranya la suposició que s'ha fet de què Venus hi fos adorada en els temps antics; jo crec que des dels més primitius, la fesomia religiosa de la muntanya hi atragué les divinitats de cada època, de cada poble, mentre la Verge cristiana, la Verge i Mare de Déu, glatia en ses entranyes esperant el moment de la seva epifania.

I així succeí el que havia de succeir: els pastors, sempre els pastors, espiant els misteris de la nit, les llums sobrenaturals, els cors angèlics, l'acostar-se poruc, la processó que ve, la gernació adalerada, l'aparició de la imatge. I després, el temple que s'alça; els monjos que vénen a servir-lo; els fidels que hi acuden; els miracles. I després, els tributs: els reis que hi ofrenen les corones llurs; els guerrers, les espases; els Papes atorgant butlles; els sants i llurs conversions sobtades. I les llegendes, les lluites dels penitents amb el diable, els primers amors, les històries de guerres, la destrucció del santuari, les runes del monestir, la pietat bastint-lo de nou, la pietat sempre nova i renovadora...

I mentrestant, la Imatge va penetrant, penetrant en l'ànima del poble; va gravant-s'hi

enllaçant-s'hi amb la història, amb els costums, les glòries i els desastres; amb els camps redimits de l'eixut, amb la tribulació de cada família, amb el nom estimat dels fills. I la imatge regna en els cors, i la muntanya, en les terres i en les visions dels mars llunyans, fins que muntanya i terra, imatge i ànima popular arriben a formar una barreja sublim, una sola cosa, un gran esperit...

No hi ha home ben casat si no porta la dona a Montserrat, diu l'adagi català. Per haver-se arribat a formar aquesta dita i haver-se fet això popular, bé ha calgut que el Montserrat i la seva Mare de Déu enfondissin prou en l'ànima d'aquest poble; que hi enfondissin fins a l'entranya de la seva pietat, aquella entranya de pietat que dura sempre i apareix en tots els actes més grans de la vida; aquella arrel de totes les pietats amb vivor sempre renovada, rebrollant entremig de totes les ruïnes.

I així veig ara el Montserrat, no com una muntanya que vol fer-se temple; sinó com enorme enderroc d'un gran temple que la natura recobra i vesteix amb sa perpètua brotada nova. Com si s'hagués esfondrat la immensa cúpula i haguessin restat en peu els pilots atordits alçant els seus milers de braços, que ja no tenen res per sostenir, cap a la volta blava del cel, sense poder-hi arribar, i la llum del sol ha inundat el temple; entremig de les juntures de les pedres, han brotat herbes i flors, així veig ara les penyes del Montserrat vorejades de verdor; i en l'enderroc colossal de la volta enfondrada, els abims han obert llurs goles, i a dins hi han nascut fonts i s'hi han format camins i els ocells hi han cantat.

Heu's aquí el temple que es va tornant muntanya: heu's el aquí recobrat per les forces naturals que el guarniran perpètuament amb gales de muntanya, sense per això deixar mai oblidat que fou un temple. Serà sempre un temple obert a la perpètua força renovadora de la pietat... I això—penseu-ho bé—és lo nostre, és el símbol a què la nostra ànima s'és donada, és el miracle de Catalunya, és el Monserrat...

(1) Aquest article no figura en la sèrie catalana d'obres completes del nostre gran poeta.

JOAN MARAGALL

L'esforç de la joventut

A l'obra de les Conferències de Sant Vicens de Paül, no sé si per sort o per dissort, no li ha arribat mai l'hora d'estar de moda, del que s'entén estar de moda, entre la gent que es complau a fer ridícula ostentació dels seus cabals i del seu cor caritatiu. Aquesta institució va fent el seu fet, sense reclams pomposos ni enlluernaments, en mig de la més gran austeritat i senzillesa de tots els seus components.

El sensible és que l'acció benèfico-social d'aquesta obra sigui ignorada per l'element jove o almenys s'hi noti a mancar la seva cooperació, que té d'ésser tan valuosa i que té d'anar substituint aquelles generacions d'associats, de testa ja blanquejada, que Déu va cridant de mica en mica a prop seu. Què us penseu, joves i donzelles, que esteu acostumats que us siguin complerts tots els vostres capricis, que no sabeu el que és lluitar contra el mal que furga contra la pensa del necessitat, perquè no coneixeu les privacions, que tota la misèria que guarda la ciutat són totes aquelles colles de desvagats i ganduls, d'esguerrats ficticis i orfes a preu fet, que pullulen pels nostres carrers? No! Si no el coneixeu el pobre necessitat! Viu consumint-se en pisets i golfes i a les barraques dels suburbis de la ciutat, no surt al carrer. Viu apilonant-se, les unes famílies amb les altres, lluitant plegades contra la fam i les malalties que els usuren llastimosament els seus estimats membres. Veuríeu gent amb títol acadèmic i tot, que havien fruït de benestar, aclaparats per la misèria, acabant els seus darrers recursos,, empenyant la darrera peça de roba o el darrer moble, per tal de poder complir les exigències d'una malaltia miserable d'un dels seus fills. Veuríeu gent mancada de treball. Sense coneixença a la ciutat nostra, que ve a ésser la moderna Xauxa dels nostres veïns, que enganyats, illusionats pel que han sentit a dir de Barcelona, han vingut ací com els nostres germans se'n van a l'Amèrica enlluernats pel que han sentit a dir, i quan ve el desengany es moren de fam en aquelles terres del Nou Món. Per aquests germans nostres l'únic consol són les Conferències, i amb alegria reben la visita setmanal

dels seus membres, perquè ells vetllen amb sollicitud i afecte per la seva moral, pels seus costums, pel seu sosteniment. Orientant-los, organitzant, legalitzant i legitimant les famílies a les quals això manqui, és a dir, constituint-se en director i seny d'aquelles llars on el necessari caliu comença d'esventar-se. I tot això fet de la manera més anònima possible sense que sàpiguen qui sou...

Joves i donzelles. Si sabéssiu el goig vivíssim que dóna fer aquest bé! Si coneguéssiu aquella satisfacció que senten els associats de l'obra de Sant Vicens de Paül, aquells goigs amb què Déu paga ja ací a la terra al que fa bé a un germà! Si per un sol cop ho provéssiu, quan tot baixant una d'aquelles escaletes rònegues que menen a aquells estatges de desolació, sentíssiu que el vostre cor batega satisfet, no dubtaríeu a allistar la vostra voluntat i la vostra cooperació a l'obra santa de les Conferències, que tanmateix és ben poca cosa el que se us demana. Un parell d'hores escases a la setmana i la cooperació econòmica és voluntària i encara en forma anònima.

Jove o donzella. Que Déu t'ho pagui si m'escoltes.

AGUILAR DE SAGARRA

Aquest número de CATALUNYA SOCIAL ha passat per la prèvia censura

A Santa Creu d'Olorda

Com es balla la Sardana

No volem descobrir l'antiga parròquia bosquetana de Santa Creu d'Olorda, encara que són molts els barcelonins que la ignoren.

És una parròquia ben barcelonina, i tan rural com cap altra. La seva situació en un coll de serra que té vistes al mar i al pla de Barcelona, al Llobregat i al Pirineu, voltada de boscos i allunyada de tota facècia modernista, demés de l'interès artístic i arqueològic de la vella església parroquial i la rectoria adjunta, fan d'aquesta parròquia quelcom de fortament interessant, únic en el seu gènere a casa nostra, per dir-ho així.

Està situada cap a ponent i a curta distància de les nostres barriades ponentines, però posat un hom allí dalt li sembla que es troba a cent quilòmetres de distància de la nostra urbs, en plena i solitària natura.

La floreixent i xamosa població de Molins de Rei fa uns quants anys que hi puja en alegre i fervent romiatge a Santa Creu d'Olorde el segon dia de la Pasqua de Resurrecció.

Aquest any el temps, deliciosíssim, convidava a la festa, que fou alegroia i ben completa, per cert. A la Missa major cantà l'Orfeó de Molins de Rei, i al bell mig del curs de la processó que es fa sobre un vistós turonet que semblava un tros de cel, entonà l'Orfeó un formós himne a la Santa Creu, escoltat per grandiós nombre de fidels.

Al migjorn es ballaren sardanes tocades per la Cobla que havia fet música a la processó.

No vulgueu res més pintoresc i agradívol que una ballada de sardanes en un clar de bosc, sobre l'herbei.

Mirant els cercles multicolors i bellugadissos dels balladors hi havia uns entusiastes de l'espectacle, quan heu's aquí que un d'ells, natural de les terres gironines, on nasqué la nostra dansa, digué als altres: Sóc vell, però vull ballar la sardana tal com deu ballar-se: severament, quasi religiosament, que aquest és el seu primitiu caràcter. I dit i fet s'obrí pas a l'anella més a prop i ballà, deixant meravellats als qui l'esguardaven per l'agilitat, l'elegància i la seriositat amb què ballava, que prompte s'encomanaren als seus companys de dansa.

I després de ballar-ne una altra digué als que el voltaven: La sardana és un ball religiós. És la dansa d'un poble honrat, seriós, formal i digne; d'un poble essencialment pietós. Ço que ara es balla no és la sardana, sinó la seva caricatura, una mena de adulteració modernista, per a no dir-ne una vera prosti-

tució. Les noies, amb els salts que fan, amb les faldilles curtes semblen ballarines de teatre. Els homes, desdiuen de la seva formalitat. A l'Empordà i a la Selva, comarques típiques de la sardana, els balladors semblen fets d'una peça, i si passeu la vista damunt d'ells i d'elles quan ballen, veureu que tot el ball es mou en un sol ritme, de cantó a cantó i de dalt a baix. Els balladors compten els punts de la sardana, i a voltes sembla que preguin. Crec precís, afegí, que els que es preocupen amb fe i amb amor del nostre ball, el més formós i més honest del món, tinguin present que per aquests viaranys la sardana no trigarà a prostituir-se. Déu no ho permeti!

C. DE LES S.

Assemblea de Congregacions Marianes

El dia 4 de maig tindrà lloc una important assemblea de Congregacions marianes a la ciutat de Terrassa.

Al matí es celebrarà una processó pública i a la tarda un acte importantíssim en el qual parlaran representants de diverses Congregacions.

A la nit el nostre company Civera i Sormani donarà una conferència als Congregants.

No cal dir que ens plauen molt aquests actes de joventut i que desitgem que l'Assemblea obtingui un èxit esclatant.

Heu's aquí l'allocució que adreça als congregants la comissió organitzadora de l'Assemblea:

A L'ARDIDA JOVENTUT D'AQUESTA NOBLE TERRA CATALANA

PAU I BENAURANÇA EN CRIST

Rebeu de la Congregació de Terrassa el bes de pau. I la pau del vostre esperit us dongui la benaurança. I que mai la vostra vida no deixi de tenir l'alegria santa de joventut cristiana.

Nosaltres, els últims i els més pobres en mèrits de tots els congregants de Catalunya, us parlem.

No hauríem tingut cor de fer-ho de no haver-se'ns concedit l'alt honor de celebrar en la nostra ciutat l'Assemblea de Congregacions Marianes.

I la nostra veu no és més que un ressò de la que amb tanta autoritat i entusiasme ha deixat sentir la Junta de la Federació de Congregacions apoiada en el desig dels nostres venerables Pastors i reforçada per la benedicció del Cap visible de l'Església que humilment havem demanat.

Us demanem un petit sacrifici a cada u de vosaltres:

VENIU TOTS A TERRASSA EL DIA 4 DE MAIG!

El nostre poble amorosament us espera. A casa nostra aquestes manifestacions de fe mai no han sigut esquifides. L'any del Cinquantenari de la proclamació dogmàtica del privilegi singular de la Concepció sense taca de la nostra Mare i Regina, tot Terrassa s'aixecà per a homenatjar la Immaculada. I en les festes constantinianes foren comptats els balcons que es donaren vergonya d'ostentar, ornat amb flors, el signe sagrat de la nostra redempció. Ultra això, més recentment hi ha hagut la Santa Missió, i encara ressona aquella manifestació solemnial de fe donada a la Plaça de l'Església, després d'omplir per espai de deu dies l'ampla nau de la nostra parròquia incapaç de contenir la generació que s'agombolà cantant cada dia a tot pulmó la ferma cançó-símbol, el "Crec en un Déu".

Per això us diem confiats que sereu rebuts amorosament. Veniu-hi. La vostra vinguda donarà més fermesa a la nostra fe, més fonaments a la nostra esperança i més foc a la nostra caritat. Veniu-hi.

Veniu a la ciutat que jeu a l'ombra del vell Montserrat que és el Sinaí de la nostra terra, segons el poeta; i davall el Misteri de St. Llorenç que duu a la memòria mil tradicions heroiques.

Veniu a la ciutat la fe de la qual és més vella que les parets i retaules i el mosaic de les velles Esglésies de Sant Pere. Fills de la fàbrica, del treball, de la indústria, ho són també de l'Església, de l'ideal que porta a Crist Veniu-hi tots.

A tots espera conèixer-vos i afalagar-vos la nostra ciutat i d'una manera especial la Congregació nostrada i, en la representació seva, us saluden novament en Crist

Joan Oller, Pvre., Pere Boix, Francesc Puig, Magí Cadevall, Agustí Fabra, Joan Aymerich, Josep Pou, Ignasi Sanahuja i Joan Vallhonrat.

(Del Comitè executiu)

Terrassa, 1 d'abril de 1924.

A propòsit d'un centenari

Els Cors i els Orfeons catalans han commemorat solemnement el centenari del naixement del gran músic Anselm Clavé.

La llavor que va escampar aquell educador del sentiment artístic del poble, ha granat arreu de Catalunya. Però cal confessar que els cors anomenats d'En Clavé, malgrat la perfecció que han assolit alguns Orfeons, romanen momificats. Per les seves agrupacions no passa ni una alenada de vida. I és que són cossos sense ànima. Algunes agrupacions tenen encara un ideari del temps del Xic de les Barraquetes i de les bombes de l'Espartero. El seu repertori és estantís. En Clavé va escriure cançons bellíssimes, però en va escriure també de molt dolentes. En aquells temps era molt gran la incultura del poble i, per tant, per tal que pogués reeixir la seva obra admirable, va haver de fer concessions al públic. Si tota la seva producció hagués estat selecta, els seus partidaris l'haurien abandonat. Calia, doncs, posar-se al nivell del poble i anar a poc a poc depurant el seu gust. No podem blasmar les obres del gran músic, malgrat la vulgaritat d'algunes d'elles. La culpa de la fossilització dels Cors d'En Clavé no és del seu fundador, sinó d'aquells que avui els dirigeixen. No s'han adonat encara que la força que empeny els orfeons vers camins de perfecció és el seu esperit catalanesc. Els orfeonistes s'apleguen sota una senyera perquè són homes d'ideals. Sense aquesta idealitat és endebades que feu cantar la gent.

Mort En Clavé, els seus seguidors han exercit en el nostre poble una influència molt petita. Han sorgit agrupacions fortes que han sabut copsar la catalanitat d'En Clavé, però s'han modernitzat donant als seus cantaires un ideal pur i noble.

Totes aquelles obres que va produir En Clavé per aconseguir l'adhesió dels incultes, haurien d'ésser arreconades. Aquells que les canten volen seguir la tradició d'una època en la qual predominava el mal gust.

L'Orfeó Català ha aconseguit que es pronunciés amb respecte el nom de Catalunya. Tots els músics eminents del món saben que existeix un Orfeó que és la glòria més legítima de la nostra terra. Si En Millet no s'hagués mantingut fidel a la nostra espiritualitat, creieu que els seus cantaires posarien en la seva veu una càlida vibració? Avui l'Orfeó vibra perquè En Millet ha sabut plasmar-lo i donar-li una ànima.

El mateix podriem dir de l'Orfeó Gracienc i de tants altres Orfeons, que han assolit una gran perfecció.

L'ideal d'En Clavé era educar el gust del poble. Heu's aquí un ideal ben noble.

Dissortadament, són pocs els que tenen educat el gust. Si en totes les coses sabéssim posar una mica de bellesa, seriem més bons i més humans.

La lluita per la vida ha materialitzat els homes. L'home va a l'encalç d'allò que pot proporcionar-li un guany. La nostra única preocupació és pastar el nostre pa de cada dia i deixar de banda totes aquelles coses que no tenen un fi pràctic. Qui es recorda de les necessitats de l'esperit? La intel·ligència i l'esperit necessiten també nodriment, però únicament sabem pastar pa per a nodrir el nostre cos.

Si estiméssim la poesia, la música i l'art, la nostra ànima s'ompliria de claror. No tothom pot ésser músic o artista, però tots podem copsar les belleses de l'art i de la música si sabem depurar el gust. Es natural que tots els homes ens havem de sotmetre a la llei dura del treball, però si volem dins de nosaltres hi podem portar un món de meravelles. L'or es troba dins la pedra dura i cal saber destriar totes les impureses per a obtenir el preciós metall. Traiem totes les sutzures del nostre esperit, avesem els nostres ulls a esguardar amb innocència totes les coses, i serem admiradors de la bellesa.

Poseu-vos en mig d'un camp en aquella hora que les muntanyes s'adormen sota el brill de les primeres estrelles i els ocells amaguen el cap sota l'ala. Si en esguardar els vostres ulls aquelles meravelles no us bat fortament el cor és que no estimeu la bellesa.

Com més espirituals sereu, més amor sentireu per la música. Els únics que no l'amen són els homes materials, perquè la música no tendeix a afalagar els instints grollers de la matèria, sinó a fer volar l'esperit per les regions més blaves de l'espiritualitat.

La música és tan antiga com l'home. La música és estimada gairebé per tots els homes, car tots estan inclinats instintivament a cantar. L'instint de cantar és natural a l'ànima com l'instint de parlar. El cant és el llenguatge espiritual de l'home. Segurament quan

s'emocionà per primera vegada, l'esperit mogué els seus llavis i brollà el primer cant.

A voltes un cant senzill us descobrirà les belleses que us envolten. Anireu caminant indiferentment per les altes muntanyes i, de sobte, sentireu en la vibració dels aires un cant dolç i suau com el regalim d'una font que aturarà el vostre pas. Aquell cant senzill que ressona en l'augusta pau de les muntanyes, us farà estremir de goig i us semblarà que els peus no us toquen a terra i que és més pura la llum dels horitzons llunyans. I totes aquestes emocions les deureu a la meravella del cant.

En tots els temps l'home ha volgut expressar cantant els seus dolors i les seves alegries. Els que sofreixen també canten. Chateaubriand diu que hi ha sens dubte una harmonia amagada en la dissort, car tots els infortunats se senten inclinats al cant.

Estimem-la, doncs, la música germans. Estimem-la i fem-la estimar.

Déu ha omplert el món de meravelles, i ens complavem admirant les coses lletges perquè afalaguen les nostres passions.

Espiritualitzem-nos i els nostres fills sabran copsar la bellesa. Som fets certament d'argila, però a dins del pit portem un ànima immortal. Si fóssim més purs, parlaríem amb una mica d'encantament i tindríem els ulls brillants com els infants.

Totes les coses, àdhuc les més senzilles, fem-les sempre amb una mica de bellesa. La lletjor és una cosa horrible, monstruosa. La bellesa posarà en el nostre pit la frescor dels prats idíl·lics, i passarem per la vida sense haver endinsat els peus en la pols de la terra.

J. CIVERA I SORMANI

Mots del dissabte

El terrible preu

Que posin a l'estació del Metropolità més propera al lloc de la catàstrofe, en làpida els noms dels onze obrers morts per l'ensulsiada del dia 12. En temps de plenitud cristiana haurien dreçat una creu a la Granvia enfront Villarroel. Jo demano ara una placa senzilla amb noms i data. I que honor igual sigui retut a la memòria de tot treballador víctima del dur feinejar a les galeries subterrànies d'aquesta nova, i caríssima, via de comunicació que farà de Barcelona una ciutat més moderna i més còmoda.

No em faria res que això fos costum general, i tot accident mortal del treball fos assenyalat amb recordança plàstica. Posaria així a la memòria de la gent el preu terrible que s'ha pagat per molts refinaments de l'humà progrés, per moltes avinenteses i platxèries ciutadanes. Portaria l'ànima pietosa a pregar per l'ànima dels sacrificats i per la providència dels familiars que restaren. I segurament parlaria el record d'aquestes massa sovint oblidades tragèdies, en pro de l'avenç continu de la protecció sobre el treball perillós i difícil, en pro de la incessant millora de les condicions materials i morals dels executors. Oi més a tots diria que el món de les causes remotes dels fets terrenals, és i serà sempre ceiat, i que cal comptar amb el misteri a la vida. Que cal comptar amb Déu.

Quan els trens subterranis omplin de llur sorda remor les escales i galeries del "Metro", pensi cadascú en les vides humanes que la desgràcia ha immolat durant la construcció de la magna obra. Els qui aniran per aquest novell ressort locomotor a llurs tasques i lícits negocis, que pensin que la conveniència llur ha estat pagada amb un fort tribut de sang. I els qui baixin al "Metro" no pas per exigències de l'honrat treball, sinó pel daler febrós del joc i del mal vici? Ah! Pugui la imatge dels infeliços torturats eixir a l'encontre dels àvols que utilitzen els novells presents de la civilització per a avençar i augmentar les hores de disbauxa.

En fi, el record viu dels pobres minaires ensulsiats, i de tantíssims com en obres i oficis diferents sucumbeixen en aquesta epopeia del domini de l'home sobre el regne de la natura, hauria de fer pensar en que és una inicua gesta fer créixer encara els sofriments dels obrers propagant entre ells el tòxics de la mala doctrina social. Que és inic afegir a les causes de mort que la fortuna, i si tant voleu, la imprevisió o àdhuc la culpa patronal prepara, altres causes de mort violenta, voluntàries i previstes, preparades pels que es diuen organitzadors dels obrers i defensors de la causa proletària.

R. RUCABADO

Esguardant el món

ALEMANYA

El carbó del Ruhr

El total de les remeses de combustible efectuades pel Ruhr durant el període que va entre el dia 16 de març i el 13 d'abril, a títol de reparacions, ha estat de 2.759.647 tones.

Itàlia, en particular, ha rebut 786,782 tones de carbó, o sia quatre vegades més que abans de l'ocupació del Ruhr.

ESTATS UNITS

La immigració japonesa

El Senat ha ratificat, per 74 vots contra 4, la nova llei d'immigració excloent els immigrants japonesos. Ha rebutjat una esmena que proposava prohibir la immigració en general.

Sobre les divergències sorgides entre els Estats Units i el Japó amb motiu del projecte de llei imposant noves restriccions a la immigració i en particular als súbdits japonesos, l'ambaixador del Japó a París, vescomte Ishii, ha declarat a un redactor de l'Agència Havas que no es pot concebre que un govern estranger qualsevol i llurs representants hagin pogut dirigir una amenaça al govern nordamericà. El bon sentit basta per a rebutjar tal suposició. Per això la tesi defensada per alguns senadors nordamericans sobre la nota de l'ambaixador del Japó a Washington, nota que qualifica d'amenaça encoberta, ha d'ésser rebutjada.

FRANÇA

El Tractat amb el Japó

La visita que el comte Ishii féu al senyor Poincaré, no tenia per objecte, com s'havia cregut, conversar amb el president del Consell sobre la diferència americano-japonesa, referent a l'emigració.

En realitat, l'ambaixador del Japó va anar a demanar al senyor Poincaré que s'obrissin negociacions comercials entre el Japó i França, per tal d'enllestir les modificacions que cal introduir al Tractat de comerç que França denuncià després de la guerra, tant pel que toca al Japó, com amb relació a altres potències i que es renova d'aleshores ençà, mitjançant pròrrogues tàcites de tres a tres mesos.

Contra l'atzar

El "Journal Officiel" publica una llei que prohibeix tots els concursos, especialment els organitzats per la premsa com a mitjà de propaganda, i en els quals entra com a primer factor l'atzar, encobert sota diferents formes.

GRECIA

Les relacions amb França

El senyor Maroilly, ministre de França a Atenes, ha rebut instruccions per a reconèixer "de jure" la República hel·lènica, tan prompte com se li faci oficialment notificació de l'establiment del nou règim.

ITALIA

Per les obres saquejades

Desfent una insídia

"L'Osservatore Romano" publica una nota constatant que algunes notes del Vaticà, especialment la tramesa de milió i mig de lires pel Papa a les obres catòliques saquejades, dóna lloc en determinats periòdics a certs atacs, als quals, diu l'esmentat periòdic, no vol ni ha de replicar.

De totes maneres "L'Osservatore Romano" precisa que els socorsos del Papa estan únicament destinats a les Institucions afiliades a l'acció catòlica, i no a les Cooperatives, com afirmen aqueixos periòdics.

No obstant, condemna les violències comeses contra les Institucions econòmiques i no atenua el deure de les justes reparacions que incumbeix als responsables dels danys realitzats.

ANGLATERRA

La situació financiera

El diari "The Financier" en un article de fons, després d'haver comentat el millorament de la moneda francesa, comprova que la confiança renaix a França, i acaba amb aquestes paraules:

"La situació actual, comparada amb la de fa algunes setmanes, revela un millorament sensible; no obstant, són precisos esforços sostinguts amb vistes a l'economia, perquè la confiança resti completament restablerta".

Dretes i Esquerres

El senyor Marcelí Domingo és un home que ha nascut per a jugar a dretes i a esquerres. Per a ell no passen els anys.

De les planes estant d'un diari local fa una invitació a les esquerres perquè formin un bloc. Ben mirat és ben natural la seva posició. Els que no representen cap força procuren obtenir-la projectant coalicions.

Segurament els homes d'esquerra no es deixaran seduir pel revolucionari de per riure.

No són els moments actuals els més indicats per a dividir el poble en dretes i esquerres. Quan es té un programa desacreditat i una bandera feta parracs, és inútil invitar el poble a formar un bloc. Un bloc contra qui? Contra les dretes?

Comprenem que en un moment determinat els partits que representen gran sectors d'opinió s'uneixin circumstancialment quan es veuen atacats per una força contrària.

Però, és que ara governen les dretes? Quina finalitat tindria, doncs, la formación d'un gran partit d'esquerra si ningú els ataca?

Es natural que vulguin actuar aquells partits que representen una realitat, però no aquells que no són altra cosa que una ficció.

Es cert que abans el partit radical comptava a Barcelona amb masses compactes i disciplinades, però ara els obrers s'han allunyat dels homes que predicaven un fals ideals de llibertat. Potser els homes d'esquerra són responsables dels avenços de l'anarquia.

Quan el poble es veu enganyat esdevé pessimista i no creu en cap ideal noble. Els homes d'esquerra han enganyat el poble.

Tots recordem les campanyes d'En Lerroux.

Difícilment trobaríem un polític espanyol que hagi escampat tan profusament la mala llavor. Ell podia fer impunement les campanyes més radicals i quan s'ha vist encimbellat ha abandonat el poble.

Si en aquells moments vergonyosos que els sindicalistes eren assassinats pels carrers de Barcelona, el poble hagués tingut un ideal, s'hauria redreçat davant del tirà que l'esclavitzava.

Què pretenen, doncs, ara els homes d'esquerra? Volen assajar una nova comèdia? Pretenen que ens barallem jugant a dretes i a esquerres, perdent el temps inútilment? No; el que cal és fer obra constructiva. Deixem de banda la fraseologia buida i els programes llampants; i fem obra pràctica i positiva.

Si voleu podem fer moltes coses bones. Desgraciadament tots portem un anarquista dintre, i hem de fer un esforç suprem per a foragitar-lo, car si persistim oint la seva veu seguirem fent obra negativa.

Certament què lluny del brogit de la gent hi ha un nucli d'homes escollits que treballen, però no n'hi ha prou.

Si els elements radicals pretenen novament pertorbar la pau ciutadana exaltant les passions, cal que sapiguem nosaltres aturar llurs escomeses.

No ens fem illusions: el socialisme i el comunisme trucaran aviat a la nostra porta. Serà, naturalment, una epidèmia que passarà, però nosaltres no ens lliurarem dels seus estralls.

Pensem-hi, catòlics.

Els llibres nous

Preguem als autors i als editors que vulguin que donem compte de l'aparició de llurs llibres en aquesta secció, que ens en remetin un exemplar.

Motocultivo, per Santiago Sànchiz Peydro, enginyer agrònom. Llibreria de Lluís Santos. — Madrid.

S'acaba de publicar una importantíssima obra sobre aquest nou mitjà de conrear les terres, de la qual és autor l'intelligent i competent enginyer agrònom Santiago Sànchiz Peydro.

Especialitzat en aquesta mena de treballs, desenrotlla amb gran claredat i molt pràcticament, els temes següents: Què és el motocultiu. Descripció dels aparells per al conreu mecànic de les terres. Avantatges i inconvenients dels diferents tipus d'aparells. El seu funcionament. El motocultiu des del punt de vista econòmic. Orientacions per al desenrotllament del motocultiu a Espanya. El motor. Tractors independents. Tractors de rodes i de cadenes. Relles que s'usen amb els tractors independents. Motorelles. Aparells de cable. Com s'utilitza el tractor.

Un volum elegantment imprès, de 248 pàgines i illustrat amb 37 fotogravats intercalats en el texte, 5 pessetes. Trametent el seu import per Gir postal a la llibreria de Lluís Santos, Carretes, 9, Madrid, s'envia certificat.

El que passa

ESPANYA ENDINS

El tema polític d'actualitat és la "Unión Patriótica Nacional". Tots els vells partits s'han commogut i pertorbat davant l'aparició, feta carn i ossos, de l'hereu oficiós de la Dictadura, que vol barrar-los el pas. Les esquerres prenen posicions. Ha parlat l'Alba. Ha dit nicieses En Domingo. Han fet solemnials declaracions els prohoms del Socialisme. El Govern protegeix oficialment el nou partit. Diu que en les properes eleccions obtindrà un èxit més esclatant que el del feixisme a Itàlia. Però tots sabem com s'obtenen els èxits electorals feixistes.

Ara es farà el cens a correcuita. Déu sap què en sortirà. Però bona part de l'opinió pública no es deixa despistar per aquesta revifalla de la vella política, i demana al Govern dues coses substancials: la solució del problema del Marroc i l'anivellació dels Pressupostos.

Confessem que molt ha fet el Directori per a rebaixar el dèficit paorós de la Hisenda, però té el deure de fer-lo desaparèixer. Bons miralls té on apendre. Itàlia i Anglaterra tanquen els darrers exercicis econòmics amb forts superàvits, i França anivella els seus pressupostos pegant a tort i a dret fins a aconseguir-ho. Com s'explica, doncs, que no es faci cosa semblant a Espanya, que no prengué part en la guerra gran i sortí de l'immens conflicte rublerta d'or?

A hores d'ara està funcionant, a Madrid, el Congrés Nacional d'Educació Catòlica; nota optimista que caldrà remarcar perquè constituèix per a la causa de la nostra santa fe un esdeveniment felicíssim i és auguri de bones obres i de grans avenços en el camp catòlic-social.

Altra nota optimista ha estat la subscripció de 700 milions de Bons del Tresor. L'èxit no és tan formidable com alguns suposen, perquè si no fos el Banc d'Espanya... Però ha estat un èxit.

Al Marroc ja no estan els moros tan soliviantats. El Govern sembla que prova tots els camins per acabar la guerra. Les declaracions fetes recentment pel Rei respecte el desig d'una avinença amb França per a solucionar aquest problema, i altres indicis que no és prudent de publicar, ho fan creure així.

ESPANYA ENFORA

Quan semblava que la qüestió Romana s'havia eclipsat i, per a moltíssima gent, estava a punt de morir de consumpció, heu's aquí que un senzill incident i unes declaracions del Papa l'han fet reviure, per dir-ho així, posant els catòlics de tot el món en guàrdia contra les suggestions anti-romanistes de jueus i maçons, diplomàtics i panxa-contents, que de tants anys treballen perquè la situació del Papat, verament humiliant i insuportable, es faci definitivament crònica, com de cosa jurídicament consumada per a sempre més.

No serà així si tots els catòlics fan costat al Papa, i ja veurà En Mussolini que no és el mateix jugar amb Grècia o amb Iugoeslàvia que amb l'Església de Crist. Ara mateix En Mussolini, davant les reclamacions de les autoritats eclesiàstiques, ha hagut de castigar els seus amics que en les recents eleccions atropellaren els catòlics en diversos indrets d'Itàlia, perquè sap En Mussolini que amb l'Església no s'hi juga. La qüestió Romana és tan viva avui dia, sinó tan aspra, com el dia següent de l'assalt de la Porta-Pia per les tropes del rei Víctor Manuel.

Altrament, la situació d'Europa ha millorat aquesta setmana. Es un fet l'acceptació del dictamen dels pèrits sobre la capacitat d'Alemanya per a pagar les reparacions, prudencials, a França i als seus aliats. El temps és el gran solucionador de totes les coses. Anglaterra i els Estats Units actuen intensament perquè França i Alemanya arribin prompte a una avinença i deixin el món en pau.

El president dels EE. UU. és home de pau. En el conflicte provocat pel Senat ianqui en la qüestió de la immigració nipona, Coolidge no ha parat fins a donar proves fermes al Japó de la bona amistat ianqui, allunyant, per ara, una guerra fatal...

També es van resolent pacíficament altres conflictes. Turquia està provocant amb ses disposicions contra les escoles cristianes a les potències de l'Entente gran, que *pro bono pacis* ara callen i sofreixen. Romania deixa sense protesta que els Soviets l'injuriïn i amenacin per la qüestió de la Bessaràbia. Mac Donald, campió de la pau mundial, promet als súbdits de la India el *self-governement* si no promouen aldarulls. Itàlia i Suïssa han arranjat amistosament una topada un xic greu.

Els grecs ja tenen república. També en tenen ja fa anys a Portugal, i les coses segueixen pitjor que abans de tenir-ne. Faran bé els grecs de no fer-se illusions. Són els homes, no els sistemes, qui salven o enfonsen els pobles.

D'ací i d'allà

Quan vàrem llegir que la policia coneixia ja la pista dels assassins dels dos ambulants de correus, constatàrem, com de costum, que s'havien fixat amb l'accent dels malfactors. Es una cosa que no falla. Un testimoni declarà que un dels suposats autors tenia *el acento marcadamente valenciano*.

Al cap de dues hores d'ésser assassinat En Dato, tot el món sabia que els autors *tenían marcado acento catalán*. Aquesta vegada ha estat valencià.

Fa pocs dies que s'ha fet a Madrid un homenatge al poeta Marquina, que com és sabut és català, i ningú li ha reconegut *el acento marcadamente catalán*. En Vives, també català, obtingué un èxit formidable amb "Doña Francisquita", i tampoc es fixaren amb l'accent. En Blay, artista català, ha esculpit en fusta un Sant Crist que és una meravella, i els diaris de Madrid l'anomenen *gran escultor español*.

No trobeu que és una injustícia que es fixin amb l'accent únicament quan un germà nostre comet un acte reprobable.

Si som germans en les alegries, ho hem d'ésser també en els dolors.

* * *

A Madrid hi ha hagut un concurs de cames i una revista illustrada les reprodueix.

Aquestes revistes són més dolentes que les declaradament immorals, i, no obstant, tenen l'entrada lliure en tots els salons i en moltes famílies cristianes.

Hi ha gent que creu que les immorals en paper satinat no tenen importància.

Els pecats si els feu amb elegància són mig perdonats.

Aquest és el criteri de la gent mundana.

* * *

El grimpador portuguès Nestor Lopes s'enfilà paret amunt, com un dragó, de l'altíssima casa del Portal de l'Angel.

Els que no coneixen la psicologia de les multituds, s'estranyaren que xiulessin els eterns descontents perquè l'arriscat acròbata en els moments difícils es servís d'una corda per pujar.

Això no ha d'estranyar-nos. Si fent un prodigi, s'hagués arrapat paret amunt com una sargantana, també haurien xiulat i fins potser l'haurien apallissat, perquè haurien dit que hi havia *trampa*.

Déu ens lliuri de les multituds.

* * *

Es graciós el que passa amb els Sants.

Sembla que, des del moment que l'Església els ha santificat, són dignes de veneració i de respecte. Doncs, desgraciadament, no és així.

Avui Sant Jordi és un sant sospitós.

Si tornés al món se l'invitaria a passar la frontera.

* * *

Ha acabat ja el termini per tal que les entitats poguessin votar a favor o contra la desaparició de les Rambles, però per ara tot segueix de la mateixa manera.

Avui les Rambles estan en un estat que avergonyeix.

Què espera l'Ajuntament per a asfaltar-les novament?

El mes de maig es celebraran grans festes i com és natural vindran estrangers, i què pensaran de nosaltres si veuen que la via més concorreguda de la ciutat està intransitable?

Per què serà que a Espanya les grans companyies fan sempre el que volen?

* * *

No es pot negar que nosaltres tenim ben desenrotllat l'instint de la imitació i de la competència.

Un jove de 18 anys, imitant el grimpador portuguès, s'enfilà paret amunt, agafant-se pels relleus arquitectònics de la casa del Portal de l'Angel.

Si la policia no l'atura hauria estat capaç de pujar fins al terrat.

Com ha d'estranyar-nos que una entitat faci la competència a la del davant i ens creiem tots amb aptituds per a fer el que fan els altres, si tenim tan desenrotllat l'instint de la imitació?

No sabrem crear, però el que és imitar!...

* * *

Al Liceu aquest any en comptes de cantar òperes, la majoria d'elles una mica estantisses, han variat l'espectacle, i ens han donat balls russos.

Un dels concurrents deia irònicament:

—Malgrat la tirania dels bolxevistes els russos segueixen ballant.

—Es cert — respongué un altre. — Però ja fa temps que els toca ballar amb la més lletja.

Noticiari

ESPANYA

La Junta de Proveiments de València ha tingut una bona pensada. Després de ben madurar-ho, ha establert la taxa en els treballs de sastreria, publicant els preus de les diferents peces de vestir en una tarifa pública minuciosament feta.

Les transgressions diu que seran severament castigades, mes nosaltres creiem en la veritat d'aquell adagi castellà: "será lo que tase un sastre".

—Amb un ple a vessar es celebrà al Círcol Catòlic, la quarta conferència del cicle d'enguany, a càrrec del reverend mossèn Francesc Baldelló, el qual dissertà doctament i amenissima sobre el tema: "Les cançons populars catalanes de Passió".

"A Catalunya, digué, es coneixen nombroses i bellissimes cançons populars glossant la Passió de Jesucrist, essent totes elles testimoni del fervor i de la ingènua pietat del poble cristià. Un temps hi hagué en què, en la Quaresma especialment, aquestes cançons eren entonades arreu de la terra amb emocionants espontaneïtat i sentiment. Encara avui, però, es conserven vives en moltes encontrades aquestes cançons trameses de generació en generació, plenes d'unció mística."

—En la Biblioteca Balmes (Foment de la Pietat Catalana), s'ha organitzat un Curset de primavera força interessant. Es compon de cinc Conferències a càrrec del reputat escriptor balmesià reverend P. Casanovas, S. J., que donarà en la dita Biblioteca els dies i sobre les matèries següents:

28 d'abril. — Estat cultural de Catalunya a principis del segle XVIII.

2 de maig. — Valor personal d'En Finestres.

5 de maig. — Escola d'En Finestres.

9 de maig. — Renovació cultural de Catalunya.

12 de maig. — Decadència.

Començaran a les set en punt del vespre, essent públiques.

Segurament que seran un èxit.

—Nombrosos obrers madrilenys del ram de construcció projecten organitzar una Cooperativa de producció dirigida per tècnics de l'art de l'Arquitectura. Amb això, i si saben obeir al qui mani i aquest sap manar, potser sí que aniran endavant els obrers cooperativistes de Madrid.

—Una forta empenta dels productors agrícoles de València ha produit la constitució d'una entitat titulada: "Unió Nacional d'Exportació Agrícola", que podria fer grans coses si, cercant l'harmonia de la producció en general, aunés totes les forces per a protegir-la degudament.

El Govern ha promès que l'atendrà en tot el que pugui.

—Hem rebut la xardorosa i eloqüent invitació del Comitè executiu de l'Assemblea de Congregacions Marianes de Catalunya que tindrà lloc a Terrassa els dies 1, 2, 3 i 4 del proper mes de maig. Les festes principals seran el dia 4. El programa és esplèndid i no dubtem pas que l'èxit correspondrà al programa.

—De diverses parts d'aquesta regió vénen queixes per la paralització de les obres que amb tant d'encert portava a terme la Mancomunitat de Catalunya. Com que els mesos d'abans de la collita són dolents per als jornalers perquè escassegen els treballs agrícoles, fóra bo que es continuessin les obres públiques a què alludim.

—El "Dia del Nou Nadó", organitzat per la "Lluita contra la Mortalitat Infantil", es van recaptar 7.239'35 pessetes, i demés 191 pessetes en calderilla estrangera. Les senyores que formen la Junta de l'esmentada entitat regracien a tots els qui amb la seva almoina van ajudar al sosteniment dels seus tres dispensaris, així com també als senyors pares i mestres que han permès que llurs fills i alumnes captessin per als seus germanets els infants desvalguts.

—Durant el proppassat mes de març la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions, la quantitat de pessetes 16.423.548, i ha pagat per reintegres d'estalvi, terminis mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 15.079.461 pessetes, resultant, per tant, una diferència a favor de les imposicions, de 1.344.187 pessetes.

ESTRANGER

—El Comitè nomenat pel Govern anglès a fi d'estudiar el problema de l'habitació proposa la construcció de dos milions cinc centes mil cases (no s'hi posen per poc els anglesos), en un període de quinze anys. Les cases seran còmodes i higièniques. A fi que no siguin cares, es controlaran els preus dels materials de construcció.

Signen l'informe del Comitè els representants dels patrons i dels obrers.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÁNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Llegiu i propagueu

Catalunya Social

Es el periòdic de més circulació de Catalunya

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Un any . . . . . 8 pessetes

Semestre . . . . . 4 »

Surt els dissabtes

IMPREMTA

EDITORIAL I COMERCIAL

ATENES A. G.

BARCELONA

Provença, 157 Telèf. 216 G.

PER A ENRIQUIR

la sang, augmentar la gana i fortificar el sistema nerviós, és un medicament sense rival l'aixarop

Hipofosfitos Salud

També es recepta a les criatures delicades i malaltisses. Favoreix en ells el desenrotllament de sistema ossi. Totjust començat a pendre'l, la rosada color de llurs galtetes proclama les excel·lències del preparat. Aprovat per la **Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia** :: 29 ANYS D'EXITS EN CREIXENÇA.

Avís: Rebutgi's el pot si no s'hi llegeix en l'etiqueta exterior, amb tinta vermella, «HIPOFOSFITOS SALUD» perquè amb freqüència i per a major lucre en la venda, hom n'ofereix de similars

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 157